

tru se veže z njim Rusko; proti severju Borusko; proti večeru vnanje nemške dežele in Talijansko, in proti jugu Turčija, morje in Talijansko. Nemškemu proti večeru leži Francosko, proti severju pa čez morje Dansko in Švedsko. S Francoskim se veže proti jugu Špansko, in s Španskim Portugaljsko. Unikraj Francoskiga čez morje leži nekoliko bolj proti severju Angleško. Pod rimsko deželo, ki leži nam čez morje na poldan, je Napolitansko. Te so poglavniši dežele v Evrópi. Vse te dežele so več ali menj z morjem obdane; Angleško, Dansko, Švedsko in Sicilijansko, ki tiče k Napolitanskemu, so čisto v morji, tedej otoki.

V našem cesarstvu je 37 milijonov duš; na evropejskim Ruskim blizo 40 mil., na Boruskim 16 mil., v družih nemskih vnanjih deželah okoli 15 mil., na Francoskim 36 mil., na Angleškim 28 mil., na Španskim 12 mil. i. t. d. Dunaj je prvo mesto našiga cesarstva in ima okoli 400,000 duš; Praga na Češkem, Milan in Benetke na našim Laškem imajo po 120 do 130,000 duš. Nar poglavniši mesto na Ogerskim Buda takraj, Pešt unikraj Donave imate do 110,000 duš; nar veči mesto na Slovenskim je Terst, kjer štejejo 80,000 prebivavcov.

Kraljevo Angleško mesto London šteje blizo dveh milijonov duš; Pariz, kjer Francoski kralj stanuje 900,000, Petrograd, sedež ruskiga Cara, Lizabon sedež portugalskiga, in Napoli, sedež napolitanskiga kralja imajo po 400,000 duš; kraljevo borusko mesto Berlin ima 300,000, in Rim sedež sv. Očeta 175,000 duš i. t. d.

Evrópa, akoravno po velikosti nar manjši, je pa po sv. véri (v Evropi živi okoli 211 milijonov kristijanov), po umnosti svojih prebivavcov, po njih učenosti, velikih umetnostih i. t. d. prvi del svetá; s svojo dušno premožnostjo premaguje celi drugi svet. —

(Dalje sledí.)

Spominki na Gorensko.

Pretečene binkušne praznike sim jo v družini Dunajskiga žlahtnika zopet na Blejsko jezero in k Savici vrezal. Moji bravci že vedó, de mi na svetu ljubših krajev ni od Jezera in Savice; pa tudi moj Dunajčan je bil od nju rajske lepóte vès vžgan.

»Pod velikim tukaj Bogam
Breztelesni bit' želím;
Čiste sape sred méj krogam,
Menim, de na neb' živim!«

Šla sva iz Ljubljane navadno pot skozi Krajnj, ki je mojimu Dunajčanu zavoljo prijetne lege práv zlo dopadel; ali silno se je zavzel, ko je slišal, de v enim starih mestnih turnov je cegelnica! in še clo tikama cerkve!! Krajnjci so si s to cegelnico v mestu, ki je večidel s škodljami (šinteljni) krito, veliko nevarnost na glavo nakopali in morajo zdej sv. Florijana posebno prositi, de jih nesreče ognja obvarje. Kaj bi pa Ajzele in Bajzele rêkla, ko bi v Krajnj prišla in bi cegelnico v mestu vidila, si vsak sam lahko misli.

Od Krajnja naprej se moj Dunajčan ni mogel dosti nagledati velikanskih snežnikov, ki Krajnsko deželo od Koroške ločijo, in pa poglavarja vsih: mogočniga Triglava; serce mu je od veselja igralo, ko je zagledal eno prijetno dolino za drugo. Krajnske ceste je čez vse hvalil; le ko sva se od Lésic proti Jezeru vernila, mu je cesta čezdalje menj dopadla; škoda — je rekel — de nar lepši in tako obiskani krajnski kraj ima skorej nar slabši cesto! Ali naju obžalovanje se je spremenilo v veliko veselje, ko sva slišala, de se kantonski komisár, gosp. Ricci, na vso moč prizadeva-

jo, de se bo nova in dobra cesta napravila, ktera bo še več ljudí Bledu privabila.

Na Mlinu sva pri Petranki ostala, kjer je gotovo nar prijazniši gostivnica za zdrave in vesele popotnike, kakor je Malnerjeva in Majerjeva nar vgodniši za bolehe in bolne, ki želijo na tihim živeti, celo noč mirno spati in čisti zrak Blejske okolice mirno vživati. Pri Petranki pa je vedno židana volja domá in nikdar še tukaj nisim vidil žalostniga človeka.

»Dobre volje sledni raja,
Štirje godci mu pojó.«

Po rajni Mertličovki, ktero je nemila smert prehitro vzela, je spet Petranka gostivnico prevzela in rêci moram, de se práv dobro obnaša. Mi smo bili v vsim práv dobro postreženi in tudi po pošteni ceni. Večkrat smo že slišali ljudí se pritoževati, de se mora Gorenskim kerčmarjem tudi vžitek zraka plačati, de se boljši kup na Dunaj ko k Savici pride, in de se več ljudí za tega voljo boji v Bled in k Savici iti. Naj bi noben kerčmar nikdar tega ne pozabil, de dragôta ljudí od hiše podí, nizka in poštena cena pa goste h hiši vabi!

(Dalje sledí.)

Slovstvene novice.

(Dr. J. P. Jordan) slavni vrednik slovanskiga časopisa v Lipnici na Saksonskim bo začel ob novim letu na svitlo dajati popolniga slovarja poglavitniših jezikov avstrijskiga cesarstva, namreč: nemškiga, českiga, poljskiga, ogerskiga in italijanskiga, kterim bo tudi ilirsko narečje pridjano. Vsak mesec, bo prišel pri Pohligu v Litomericah na Češkem en zvezek z 10 polami na svitlo, ki bo 48 kraje. veljal. Ta veliki slovár se bo imenoval: Polyglotton.

(Cesarska akademija za mnoge vednosti) je po vikšim sklepu presvitliga Cesarja Ferdinanda na Dunaji že osnovana, ki so ji vsako leto 40000 goldinarjev dovolili. Ta družba ima le 48 udov, ki bo po Cesarskim ukazu razne vednosti, pa tudi izobraženje domorodnih jezikov (der vaterländischen Sprachen) obsegla. Veselo oznanilo!

Opomba.

Sostavek od reje in pitanja goveje živine po skušnjah žlahtniga gosp. Lannerja, ki smo ga v 9. listu Novic jenjali, ne bo v Novicah dalje sledil, zató kër so gosp. Vertovec v kemii ravno ta sostavek práv umljiv poslovenili; tedej ne bomo eno reč dvakrat pisali. Vredništvo.

Zastavica.

Zakaj se nihče ne sme s tasto (Schwiegermutter) svoje svakinje (Schwägerin) oženiti?

Današnjimu listu je perdjan dvanajsti del kemije.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	19. Rožniga cveta.		14. Rožniga cveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	3	20	3	27
1 » » banaške	3	20	3	32
1 » Turšice	2	12	2	18
1 » Soršice	2	52	—	—
1 » Rêzi	2	42	2	40
1 » Ječmena	1	50	1	50
1 » Prosa	1	56	2	1
1 » Ajde	1	51	1	49
1 » Ovsa	1	6	1	13